

Verslag van het ingevolge artikel 5, sub d., j° 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen het Project Wegwerken Archiefachterstanden (PWAA) en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Minister van Buitenlandse Zaken, en Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer op het beleidsterrein Natuur- en Landschapsbeheer, over de periode vanaf 1945.

Rotterdam, augustus 2006

Mw. Drs. L. Boer

Project Wegwerken Archiefachterstanden (PWAA)

Inleiding

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Archiefbesluit 1995 (Stb. 1995/671). De lijst heeft de vorm van een Basisselectiedocument (BSD). Een BSD bestaat voor het grootste deel uit een lijst van handelingen. In een BSD wordt op grond van een aantal selectiecriteria aan elke handeling een waardering gegeven, die neerkomt op een selectiebeslissing met betrekking tot de bescheiden die de neerslag van de handeling vormen (B = te bewaren; V = te vernietigen).

Het BSD fungeert als nieuw selectie-instrument voor de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Minister van Buitenlandse Zaken, en de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer op het beleidsterrein Natuur- en Landschapsbeheer voor de periode 1945 – 1997.

Er zijn geen bestaande selectielijsten die dienen te worden ingetrokken.

Beleidssterrein

Het beleidsterrein natuur (de duurzame instandhouding en herstel en ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijk waarden) is in het kader van PIVOT opgesplitst in een viertal deelbeleidssterreinen: Bosbouwbeleid (RIO 44); Flora- en faunabeheer (RIO 32); Relatienotabeleid en Natuur- en Landschapsbeheer, welke in hetzelfde rapport worden behandeld (RIO 79). Natuur- en landschapsbeheer houdt zich bezig met het beschermen, in standhouden en ontwikkelen van cultuur-historisch en anderszins waardevolle landschappen. De doelstellingen van het nationale natuurbeleid sinds 1945 kennen de volgende hoofdlijnen:

- in standhouding, herstel en ontwikkeling van nationaal en internationaal belangrijke ecosystemen binnen een ruimtelijk stabiele ecologische hoofdstructuur;
- in standhouding van aardkundige, cultuurhistorische en belevingswaarden van gebieden met specifieke landschappelijke waarden;
- versterking van de natuurcomponenten van het milieu- en waterbeleid en van het ruimtelijk beleid.

Verschillende ministers zijn verantwoordelijk geweest voor dit beleidsterrein: de minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen (1945 – 1965), de minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (1965-1983), de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (1983 – 2003) (heden de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit).

Reikwijdte van dit BSD

Dit BSD wordt thans ter vaststelling aangeboden voor de volgende actoren:

De minister (mede-)verantwoordelijk voor natuur- en landschapsbeheer:

de Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen (1945 – 1965)

de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk (1965 – 1983)

Actoren onder de archiefzorg van de minister (mede-)verantwoordelijk voor natuur- en landschapsbeheer:

Boschraad (1945 – 1948)
Bureau Beheer Landbouwgronden (1950 – 1970)
de Commissie Aankoop en Beheer Particuliere Natuurgebieden (1971 -)
de Commissie voor de Opvoeding tot de Natuurbeschermingsgedachte (CBNE) / Commissie voor Natuurbeschermingseducatie (1951-)
Commissie Waterwildreservaten IJsselmeer (CWIJ) (1944 -)
de Interdepartementale Commissie Nationale Parken en Nationale Landschapsparken (Commissie Verhoeve) (1972 -)
het Nationaal Agentschap van het Europees Informatiecentrum voor Natuurbescherming (1978 – 1982)
de Natuurbeschermingsraad (1967-)
de Natuurwetenschappelijke Commissie (NWC) (1946-)
de Provinciale Commissies Beheer Landbouwgronden (1982-)
het Rijksinstituut voor Natuurbeheer (RIN) (1969-)
de Stichting Beheer Landbouwgronden (SBL) (1946 – 1983)
Stuurgroep Economische en Financiële Problematiek Particuliere Natuurschoonwet Landgoederen (Stuurgroep N.S.W.-Landgoederen) (1975 -)
Stuurgroep Inrichting Grevelingenbekken (Stuurgroep Grevelingen) (1972 -)
de Stuurgroep Particuliere Natuurschoonwet-landgoederen (1979)
Toetsingscommissie(s) Natuurprijs (1945 -)
de Voorlopige Commissie Nationale Parken (VCNP) (1980-)
de Voorlopige Natuurbeschermingsraad (1946 – 1968)

Actoren onder de archiefzorg van de minister van Buitenlandse Zaken:

de Coördinatiecommissie Internationale Milieuvraagstukken (CIM) (1971-)
de Coördinatiecommissie Ontwikkelingssamenwerking (COCOS)(1964-1997)

Actor onder de archiefzorg van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu:

de Rijksplanologische Commissie (1965-)

Totstandkoming BSD

Het BSD is gebaseerd op het institutioneel onderzoek dat bij het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij door drs. N. van Oldenbeek en drs. A.S. Fris werd verricht in de periode 1995 – 1999 . Dit institutioneel onderzoek resulteerde in het PIVOT-rapport nr. 79, Natuur- en landschapsbeheer en Relatienotabeleid en de daarop gebaseerde selectielijsten van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Op 13 november 2000 (Stcrt. 2000, 219) werd reeds het BSD Natuur- en Landschapsbeheer voor de handelingen van de Minister van LNV en Staatsbosbeheer vastgesteld door de Algemene Rijksarchivaris, namens de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Het onderhavige concept-BSD voor de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Minister van Buitenlandse Zaken en de Minister van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer kwam tot stand in 2006. Er is door de vertegenwoordiger van het PWAA opgemerkt dat in het RIO abusievelijk een aantal handelingen niet is opgenomen. Deze omissie is inmiddels in het RIO waarop onderhavig BSD is gebaseerd hersteld. Het concept-BSD is naar aanleiding van het besprokene tijdens het driehoeksoverleg ook aangepast en aangevuld door de vertegenwoordiger van PWAA namens de zorgdragers.

Driehoeksoverleg

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst vond schriftelijk plaats tussen april en juli 2006.

Aan het driehoeksoverleg werd (direct of indirect) door de volgende personen deelgenomen:

namens het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport:

beleidsdeskundige: J.R. van der Veen, senior-adviseur van de Directie Informatiehuishouding.

archiefdeskundige: drs. L.B. Humbert, adviseur van de Directie Informatiehuishouding.

namens het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen:

beleidsdeskundige: mr.drs. G.C. Katerberg, directie Onderzoek en Wetenschapsbeleid.

archiefdeskundige: J.N 't Hoen, Informatiediensten

namens het Ministerie van Buitenlandse Zaken:

beleidsdeskundige: mw. dr. M.J. de Kwaatsteniet van de Directie Economische en Ecologische Samenwerking.

archiefdeskundige: S.F.G. Buytendijk, Hoofd Afdeling Semi-statisch Archief, Directie Documentaire Informatievoorziening

namens het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu:

beleidsdeskundige/archiefdeskundige: P. Sierdsma, senior medewerker semi-statisch archief, Facilitaire en Informatie Dienst, Afdeling Documentaire Informatievoorziening, Cluster Semi-Statistisch Archief

van de zijde van het Project Wegwerken Archief Achterstanden (PWAA):

mw. drs. L. Boer, vertegenwoordiger PWAA (namens de zorgdragers)

als vertegenwoordigers van de Algemene Rijksarchivaris:

mw. drs. M. Scherer, medewerker Selectie en Acquisitie, Nationaal Archief

mw. drs. A.G. Dellebeke, medewerker Selectie en Acquisitie, Nationaal Archief

Voorts is in een convenant tussen het Nationaal Archief en het Project Wegwerken Archiefachterstanden onder andere overeengekomen geen materiedeskundige te benaderen om als adviseur van de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris op te treden indien de primaire zorgdrager op hetzelfde beleidsterrein de selectielijst reeds heeft vastgesteld. Aangezien de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit de selectielijst Natuur- en landschapsbeheer reeds heeft vastgesteld is bij het onderhavige driehoeksoverleg geen materiedeskundige betrokken geweest.

Tijdens het driehoeksoverleg is de volgende procedure gevolgd:

Belangen ex artikel 2, sub b en c Archiefbesluit 1995

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door de rijksarchiefdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om op basis van deze selectiedoelstelling tot een waardering van de handelingen te komen, worden zes selectiecriteria toegepast:

Selectiecriteria

Selectiecriteria	
<i>Handelingen die gewaardeerd worden met B(ewaren)</i>	
Algemeen selectie criterium	Toelichting
1. <i>Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.
2. <i>Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieruit worden niet per se consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
3. <i>Handelingen die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren</i>	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.
4. <i>Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.
5. <i>Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt</i>	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
6. <i>Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriële verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of toepassing van noodwetgeving.

Belangen van de archiefbescheiden voor de overheidsorganen en de recht- en bewijszoekende burger

Bij de handelingen die zijn gewaardeerd voor vernietiging op termijn, is de termijn vastgesteld met het oog op het belang van de archiefbescheiden voor overheidsorganen en voor de recht- en bewijszoekende burger. De beoordeling en vaststelling van de maximale termijnen zijn geschied door de deskundigen van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu. De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris primair de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Daarnaast hebben ook de overige deelnemers hun

gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht.

Ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 kan neerslag van bepaalde, als te vernietigen gewaardeerde handelingen betreffende personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang, van vernietiging worden uitgezonderd.

Inhoudelijk verslag

Algemeen

1. Toevoeging algemene handelingen

De vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris vraagt op basis waarvan een aantal nieuw geformuleerde handelingen is opgenomen. De vertegenwoordiger van PWAA geeft aan dat deze algemene handelingen abusievelijk niet in het RIO zijn opgenomen, noch in het BSD zoals dat eerder voor de Minister van LNV is vastgesteld.

Het Nationaal Archief stelt voor deze handelingen in onderhavig BSD ook voor de actor Minister van LNV op te nemen. De vertegenwoordiger van PWAA geeft aan dat deskundigen van LNV hebben aangegeven er de voorkeur aan te geven deze handelingen voor de Minister van LNV en de onder zijn zorg ressorterende actoren in een volgende actualisatie mee te nemen. Allen zijn akkoord.

2. Toevoeging handelingen commissies

Op verzoek van het ministerie van VWS worden extra handelingen opgenomen voor een aantal commissies en werkgroepen die ook werkzaam bleken te zijn op het beleidsterrein Natuur- en Landschapsbeheer en abusievelijk niet eerder zijn meegenomen. Deze commissies vallen onder de archiefzorg van de minister (mede-) verantwoordelijk voor natuur- en landschapsbeheer:

- Interdepartementale Commissie Nationale Parken en Nationale Landschapsparken (Commissie Verhoeve) (handeling 234);
- Stuurgroep Economische en Financiële Problematiek Particuliere Natuurschoonwet Landgoederen (Stuurgroep N.S.W.-Landgoederen) (handelingen 244 t/m 247);
- Commissie Aankoop en Beheer Particuliere Natuurgebieden (handeling 231);
- Stuurgroep Inrichting Grevelingenbekken (Stuurgroep Grevelingen) (handeling 248, 249);
- Commissie Waterwildreservaten IJsselmeer (CWIJ) (handeling 233);
- Nationaal Agentschap van het Europees Informatiecentrum voor Natuurbescherming (handeling 235).

De handelingen worden tevens toegevoegd aan het RIO.

Het ministerie van LNV neemt ook deze handelingen op bij een volgende actualisatie van het vastgestelde BSD Natuur- en Landschapsbeheer.

Allen zijn akkoord.

Handelingen

Handeling 5 *Het benoemen, schorsen of ontslaan van de (adviserende) leden van adviescommissies inzake natuur- en landschapsbeheer*

Een van de vertegenwoordigers van de Algemeen Rijksarchivaris vraagt zich af of het gemaakte onderscheid in waardering ('V, 10 jaar' en 'V, 75 jaar') duidelijk is tijdens de bewerkingsfase en stelt dat de waardering V, 10 jaar wellicht voldoende is. Het Nationaal Archief geeft de volgende waardering in overweging: V, 10 jaar benoemingen V, 75 jaar: overige neerslag.

De vertegenwoordiger van PWAA geeft aan dat deze waardering reeds eerder voorkomt voor gelijksoortige handelingen in onder andere het BSD Relatienotabeleid en het BSD Bosbouw, maar zal overleggen met deskundigen van het Ministerie van VWS.

Naar aanleiding van dit overleg meldt de vertegenwoordiger van PWAA dat de zorgdrager in overeenstemming met het advies van de Raad van Cultuur over de selectielijst Bekostiging en verzekering van de gezondheidszorg (d.d.1 juni 2006) wil waarderen. Dit houdt in dat alle handelingen

die betrekking hebben op de rechtspositionele positie van personeel uit BSD's verwijderd worden en dat hiervoor de selectielijsten aangaande personeelsbeleid gelden.

Het Nationaal Archief gaat akkoord en stelt voor de personeelshandelingen te laten staan in onderhavige selectielijst met waardering V 10 jaar en bij de opmerkingen op te nemen: 'Wanneer sprake is van rechtspositionele verhoudingen moet gebruik gemaakt worden van de selectielijst voor personeelsdossiers van de rijksoverheid (P-direkt)'. Zowel het Ministerie van VWS als de vertegenwoordiger van PWAA vinden dit de meest praktische oplossing en zijn akkoord met deze beslissing. De waarderingen worden aangepast.

Handeling 67 *Het adviseren van de minister van LNV over de aanwijzing van een gebied als beschermd natuurmonument of over de intrekking van die aanwijzing*

Handeling 111 *Het adviseren van de minister van LNV inzake het verlenen van vergunningen, met betrekking tot natuurmonumenten, waarvan de weigering deze te verlenen het algemeen belang zou schaden*

Op verzoek van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer is bij beide handelingen de actor de Rijksplanologische Dienst gewijzigd in de Rijksplanologische Commissie.

Handeling 95 *Het geven van voorlichting over de instandhouding en het onderhoud van staatsnatuurmonumenten en andere natuurterreinen*

De vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris stelt de volgende waardering voor:

B 5: Eén exemplaar van het gedrukte voorlichtingsmateriaal.

V, 5 jaar: overige stukken.

De vertegenwoordiger van PWAA is akkoord en heeft de waardering aangepast.

Handelingen 82, 89, 92 t/m 95

De vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris constateert dat genoemde handelingnummers meerdere keren voorkomen, terwijl de handelingen een andere formulering hebben. Het Nationaal Archief stelt daarom voor handelingen die zijn genummerd conform het RIO te handhaven en de overige handelingen op te nemen met een nieuw nummer.

Het Nationaal Archief adviseert om na te gaan of deze dubbeling vaker voorkomt en dan de formulering aan te passen aan het RIO of -waar dat niet mogelijk is, omdat uit de praktijk blijkt dat de handeling meer omvat- een nieuw nummer te gebruiken voor een handeling met een herformulering.

De vertegenwoordiger van PWAA stelt voor onderstaande handeling 82 te handhaven :

Handeling 82 *Het beslissen over de aankoop, verkoop of ruil van gronden in het belang van het natuur- en landschapsbeheer* (actoren CRM, SBL)

De handeling *Het verlenen van bijdragen aan gemeenten voor de verwerving van natuurgebieden* (actor BBL) is voor overige actoren reeds opgenomen onder nummer 84. Dit nummer zal voor de actor BBL ook gebruikt worden.

Handelingen 89, 92 t/m 95 voor de actor Stichting Beheer Landbouwgronden

De vertegenwoordiger van PWAA geeft aan dat de handelingen van de actor SBL gebaseerd zijn op diens taakomschrijving, welke is het 'kopen en verkopen van gronden in het belang van de natuurbescherming'. Dat deze handelingen van SBL niet eerder zijn opgenomen moet als een omissie beschouwd worden. De handelingen zullen in onderhavige selectielijst opgenomen worden onder de nummers 236 tot en met 243.

Allen zijn akkoord.

Handeling 83 *Het uitvoeren van aankoop-, verkoop- en ruiltransacties van gronden in het belang van het natuur- en landschapsbeheer*

Deze handeling komt twee keer voor, constateert het Nationaal Archief, zowel bij actor de minister (mede) verantwoordelijk voor natuur- en landschapsbeheer als bij actor Stichting Beheer Landbouwgronden met een verschillende waardering. Als beide actoren een gelijke inbreng hebben is een waarderingsverschil niet gewenst. Het Nationaal Archief stelt derhalve de waardering : V, 7 jaar na vervallen eigendom voor.

De vertegenwoordiger van PWAA meent dat de inbreng van de primaire zorgdrager meer gewicht in de schaal legt en stelt voor de neerslag bij deze actor te bewaren en die voor de actor SBL met V 7 jaar na vervallen eigendom te waarderen.

Allen zijn akkoord.

Handeling 130 *Het aanwijzen van ambtenaren die bevoegd zijn tussen zonsopgang en zonsondergang alle beschermde natuurgebieden te betreden en het vaststellen van een model van een legitimatiebewijs*

Op verzoek van een van de vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris en met instemming van het Ministerie van VWS is handeling 130 gesplitst in handelingen 130 en 250.

De handelingen zijn als volgt opgenomen:

Handeling 130 *Het aanwijzen van ambtenaren die bevoegd zijn tussen zonsopgang en zonsondergang alle beschermde natuurgebieden te betreden*

V, 10 jaar na intrekken aanwijzing

Handeling 250 *Het vaststellen van een model van een legitimatiebewijs voor ambtenaren die bevoegd zijn tussen zonsopgang en zonsondergang alle beschermde natuurgebieden te betreden*

V, 10 jaar na wijziging of intrekking

Allen zijn akkoord.

Handeling 249 *Het opstellen van plannen voor de inrichting van het Grevelingenbekken*

De vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris stelt voor om de neerslag van handeling 249 van de Stuurgroep Inrichting Grevelingenbekken permanent te bewaren, omdat het hier om een belangrijk natuurgebied gaat. Allen zijn akkoord.

Over de waardering van de overige handelingen waren alle betrokken partijen het eens.